

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

NOAH for dyrs rettigheter
Dronningensgate 13
0152 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/2034-

8. november 2022

Avgjørelse av klage på vedtak om utvidet kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 6 i 2022

Klima- og miljødepartementet viser til klage 22. september 2022 fra NOAH over Miljødirektoratets vedtak 7. september 2022 om utvidet kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 6 i 2022.

Klima- og Miljødirektoratet opprettholder Miljødirektoratets vedtak 7. september 2022 om utvidet kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 6. Departementet viser til at det årlig oppstår skadesituasjoner på sau og tamrein i regionen. Det er i perioden fra 1. juni i år påvist et stort skadeomfang forårsaket av bjørn. Selv om bjørnen er fredet og det nasjonale bestandsmålet ikke er nådd, vil det kunne oppstå situasjoner der det er nødvendig å vedta skadefelling. Det at kvoten for betinget skadefelling økes med ett dyr, innebærer at det åpnes for at statsforvalteren kan fatte vedtak om skadefelling av en bjørn dersom vilkårene i loven er oppfylt. Alternativet er at skadefellingsvedtaket kan fattes av Miljødirektoratet. Miljødirektoratet har også sagt at eventuell felling av ytterligere én bjørn på skadefelling ikke vil true bestandens overlevelse. Vi viser også til at lovens øvrige vilkår er oppfylt. Vedtaket vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for bjørn. Klagen er dermed ikke tatt til følge.

Saksgang

Miljødirektoratet vedtok 7. september 2022 utvidet kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 6 for 2022. Vedtak ble påklaget av NOAH 22. september 2022. Miljødirektoratet behandlet klagen 29. september 2022 og opprettholdt sitt tidligere vedtak.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Torkel Ramberg
22 24 58 50

Klagers anførsler

Klager mener vedtaket utgjør en uforsvarlig forvaltning av bjørnebestanden og er et brudd på nasjonal og internasjonal lov. De ber om at vedtaket omgjøres slik at det ikke tillates noen utvidelse av kvoten for betinget skadefelling av bjørn i region 6. De mener at vilkåret om at utvidelse av kvoten ikke vil være skadelig for bjørnebestandens overlevelse ikke er oppfylt. Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er heller ikke oppfylt. Klager mener vedtaket inneholder saksbehandlingsfeil knyttet til mangelfull utredning og begrunnelse etter naturmangfoldloven §§ 8 og 9, noe som har virket bestemmende på vedtakets innhold og resultat.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet sier i sitt vedtak blant annet:

«Miljødirektoratet fattet vedtak om betinget kvote for brunbjørn i region 6, 7 og 8 31. mai 2022. Vedtaket er vurdert av Klima- og miljødepartementet i klageavgjørelse 8. juli 2022. Region 6 er i utgangspunktet tildelt i alt 3 bjørner i betinget kvote for perioden 1. juni 2022 – 15. februar 2023. Det er etter fellinger av en bjørn i Grong kommune 25. juni og fellinger i Snåsa kommune 2. og 6. september, felt i alt tre hannbjørner på skadefelling i Trøndelag etter 1. juni i år. Den opprinnelige betingede kvoten for region 6 er følgelig fylt. Det er meldt om ytterligere aktivitet av bjørn i regionen, og en tillatelse som var gitt for skadefelling i Namsos og Flatanger, som i utgangspunktet hadde varighet frem til 12. september, ble stoppet av Statsforvalteren i Trøndelag, da den betingede kvoten ble fylt med fellingen i Snåsa kommune i går.

Miljødirektoratets vurderinger

Bjørnen er fredet. Det er likevel mulig å felle bjørn, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Direktoratet har mottatt en anmodning om å øke kvoten for betinget skadefelling av bjørn fra Rovviltnemnda i region 6, 18. juli 2022. Vi har avventet å ta stilling til spørsmålet om økt kvote til den opprinnelige kvoten nå ble fylt. Direktoratet har tatt roviltnemndens anbefalinger med i vurderingene som er gjort rundt kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 6. Vi har også lagt til grunn informasjon som framkommer i vedlegget "Grunnlag for å fortsette kvote for skadefelling av bjørn i Norge 2022-2023". Samt informasjon som er tilkommet om påviste skader av bjørn i regionene i tiden etter 31. mai 2022. Det er i perioden fra 1. juni 2022 til d.d. påvist i alt 196 skader av bjørn på sau og tamrein innenfor roviltregion 6, hvilket er et større skadeomfang enn det som ble påvist i regionen, for hele sesongen 2021. Om det skal gis tillatelse til skadefelling må vurderes konkret i den enkelte sak og momenter som vil tillegges vekt er for eksempel; tidligere års skadehistorikk, pågående skadesituasjon og skadeomfang, potensialet for framtidige skader, områdets betydning som beitemark, avstand til bjørneprioritert område og muligheten for å gjennomføre andre tilfredsstillende løsninger. Når det gjelder avstand til bjørneprioritert område vil vi vise til at rovdyr som befinner seg langt unna prioriterte yngleområder lettere skal kunne tas ut enn rovdyr som befinner seg nærmere prioriterte yngleområder. Det er mindre sannsynlig at rovdyr som er langt unna prioriterte yngleområder vil etablere seg i et prioritert yngleområde. Vår vurdering er at kvoten ikke vil være til skade for

bestandens overlevelse. Det vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for bjørn.

Konklusjon

Miljødirektoratet har gjort en ny vurdering av skader forårsaket av brunbjørn på tamrein og sau i region 6, jf. prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning. Vi ser det som hensiktsmessig at Statsforvalteren besitter myndighet til å kunne iverksette skadefelling av bjørn, dersom kriteriene for å tillate felling er oppfylt.

Miljødirektoratet gir statsforvalterne i rovviltregion 6 myndighet til å iverksette betinget skadefelling av 1 bjørn i perioden 7. september 2022 til 15. oktober 2022 i henhold til føringer og gjeldende regelverk.»

Klima- og miljødepartementets vurdering

Saken er behandlet etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (nml.) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1, 3 og 4. Departementet har, i henhold til nml. § 7, lagt prinsippene i nml. §§ 8 til 10 og § 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn i den skjønnsmessige vurderingen av saken. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 anses ikke som relevant i denne saken fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Departementet skal i denne saken vurdere om det skal tillates uttak av bjørn for å «avverge skade» på husdyr og tamrein, jf. nml. § 18 første ledd bokstav b. Det er ytterligere to vilkår som må være oppfylt for at felling kan tillates: formålet må ikke kunne nås på annen tilfredsstillende måte og fellingen må ikke true bestandens overlevelse, jf. nml. § 18 andre ledd. Dersom alle de tre vilkårene i nml. § 18 er oppfylt, kan departementet tillate uttak av bjørn.

Klima- og miljødepartementet behandlet 8. juli 2022 klage over vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i regionene 6, 7 og 8 i 2022. Departementet uttalte den gang blant annet følgende:

«For region 6 setter departementet kvoten til tre dyr, dvs. at kvoten øker med ett dyr. Bakgrunnen for denne økningen er at det har vært flere skadesituasjoner i region 6 nå i sommer og at det derfor er behov for en større kvote. Denne økningen truer ikke bestandens overlevelse, men vil kunne gi en negativ utvikling på mulighetene for å oppnå bestandsmålet for arten i regionen og nasjonalt. En tydelig soneforvaltning er et sentralt virkemiddel i rovviltforvaltningen. Generelt er det derfor lav terskel for å felle bjørn som gjør skade utenfor bjørneprioritert område. I en situasjon der vi ligger under bestandsmålet både nasjonalt og i regionene 6, 7 og 8, vil det for binner som opptrer i beiteprioritert område være en høyere terskel enn lav for å tillate skadefelling. Departementet senker likevel terskelen fra høy til midlere.»

Departementets vedtak er kunngjort i Miljøvedtaksregisteret

[file:///C:/Users/kld40132/Downloads/Avgj%C3%B8relse%20av%20klager%20p%C3%A5%20vedtak%20om%20kvote%20for%20betinga%20skadefelling%20av%20brunbj%C3%B8rn%20i%20region%206%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/kld40132/Downloads/Avgj%C3%B8relse%20av%20klager%20p%C3%A5%20vedtak%20om%20kvote%20for%20betinga%20skadefelling%20av%20brunbj%C3%B8rn%20i%20region%206%20(2).pdf)

Departementet viser til at bakgrunnen for å vedta kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 6 er at det årlig oppstår skade på sau og tamrein forårsaket av bjørn. Selv om bjørnen er truet og det nasjonale bestandsmålet ikke er nådd, vil det oppstå situasjoner der det er nødvendig å vedta skadefelling. Skadeomfanget i region 6 er, som det er sagt i Miljødirektoratets vedtak, stort i inneværende beitesesong, og den kvoten som er tildelt statsforvalteren er fylt. Departementet vurderer at vilkåret om å «avverge skade» er oppfylt. Vi viser til begrunnelsen for at dette vilkåret ble ansett oppfylt i vår klageavgjørelse av 8. juli 2022. Disse vurderingene gjør seg fremdeles gjeldende.

Departementet anser også at vilkåret om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte også er oppfylt og viser til den begrunnelse som ble gitt i vedtaket av 8. juli 2022.

I departementets vedtak 8. juli 2022 vurderte departementet at en kvote på tre dyr ikke ville true bestandens overlevelse. Miljødirektoratet vurderer nå at en utvidelse av kvoten med ett dyr ikke vil true bestandens overlevelse og heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for bjørn. Departementet legger dette til grunn

Departementet er derfor enig i økningen av kvoten på ett dyr. Dette innebærer at statsforvalteren kan vurdere felling innenfor de rammer som er gitt for bruk av skadefellingstillatelse, slik disse er gitt i Miljødirektoratets opprinnelige vedtak av 31. mai 2022.

Konklusjon

Klima- og Miljødirektoratet opprettholder Miljødirektoratets vedtak 7. september 2022 om utvidet kvote for betinget skadefelling av bjørn i region 6. Departementet viser til at det det årlig oppstår skadesituasjoner på sau og tamrein i regionen. Det er i perioden fra 1. juni i år påvist et stort skadeomfang forårsaket av bjørn. Selv om bjørnen er fredet og det nasjonale bestandsmålet ikke er nådd, vil det kunne oppstå situasjoner der det er nødvendig å vedta skadefelling. Det at kvoten for betinget skadefelling økes med ett dyr, innebærer at det åpnes for at statsforvalteren kan fatte vedtak om skadefelling av en bjørn dersom vilkårene i loven er oppfylt. Alternativet er at skadefellingsvedtaket kan fattes av Miljødirektoratet. Miljødirektoratet har også sagt at eventuell felling av ytterligere én bjørn på skadefelling ikke vil true bestandens overlevelse. Vi viser også til at lovens øvrige vilkår er oppfylt. Vedtaket vil heller ikke komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for bjørn. Klagen er dermed ikke tatt til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Torkel Ramberg
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Miljødirektoratet
Roviltnemnda i region 6
Statsforvalteren i Trøndelag